

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **N. H. T.**, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2023, č. j. MV-121428-8/OAM-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2023, č. j. MV-121428-8/OAM-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 1. 6. 2023, č. j. CPR-17723-21/ČJ-2023-931200-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Policií České republiky, Ředitelstvím služby

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

cizinecké policie, Přijímací středisko cizinců Zastávka (dále jen „správní orgán I. stupně“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovena doba zákazu pobytu v délce jeden rok, zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí dle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně zhodnotil zdravotní důvody žalobce, které mu bránily ve vycestování, kdy se léčil se štítnou žlázou, lékaři mu nařídili hospitalizaci a operaci, navíc mu jeho tehdejší advokát neřekl, že jeho řízení o azylu skončilo a on se měl dostavit pro výjezdní příkaz. Zdravotní indispozice byla tak závažná, že je stále nucen docházet na lékařská vyšetření. Správní orgány toto naprosto nedostatečně zhodnotily, pominuly objektivní důvody, které bránily žalobci ve vycestování. Jakmile se žalobci zlepšil zdravotní stav, ihned kontaktoval advokáta a následně se dostavil dobrovolně do Přijímacího střediska v Zastávce, toto vše jsou polehčující okolnosti, které byly nedostatečně zhodnoceny při posuzování, zda je nutné vydat rozhodnutí o správním vyhoštění.
3. Žalobce dále namítá nesprávné posouzení námitky ohledně neprodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům po převzetí právního zastoupení. Je zcela běžnou praxí správních orgánů, že při převzetí právního zastoupení je právním zástupcům umožněno se seznámit se spisovým materiálem a je jim poskytnuta lhůta pro řádné vyjádření se, aby nebylo porušeno ust. § 36 odst. 3 správního řádu. V případě žalobce tomu tak nebylo, jde o odchýlení se od běžné praxe a je tím porušeno právo na spravedlivý proces, neboť právní zástupce podal žádost o prodloužení lhůty včas a nic nebránilo správnímu orgánu lhůtu prodloužit. Ze strany správních orgánů je naprosto alibistické argumentovat tím, že nahlédnout do spisu může právní zástupce kdykoliv, neboť nahlížení do spisu a seznámení se se spisem a vyjádření se k podkladům jsou dva zcela odlišné instituty, které nelze zaměňovat. Žalovaný pochybil, pokud neshledal tuto odvolací námitku důvodnou, neboť tím zkrátil žalobce na právech.
4. Taktéž posouzení námitky, že měl správní orgán I. stupně postupovat podle ust. § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců je nedostatečné. Zákon o pobytu cizinců toto ustanovení v sobě obsahuje relativně nově a jeho znění je zcela exaktní. Správní orgány vydají rozhodnutí o povinnosti opustit území u těch cizinců, kteří nevyužili možnosti dobrovolného návratu podle zákona o azylu, jestliže nevycestovali po pravomocném ukončení řízení o azylu. Přesně to je případ žalobce, zákonodárci zde nedali prostor správním orgánům rozhodovat o tom, do kdy lze cizincům povinnost podle výše uvedeného ustanovení uložit a kdy je už možné vydat rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce má za to, že správní orgány měly postupovat podle výše uvedeného, a pokud tak neučinily, postupovaly nezákonně.
5. Žalovaný se taktéž nedostatečně vypořádal s nepřiměřeností vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života je neurčitým právním pojmem, nikoliv správním uvážením, což však správní orgány nikterak nereflektovaly. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-37, a ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-34. Správní orgány nezjistily a neposoudily veškerá hlediska k posouzení přiměřenosti dopadů k osobě žalobce. Žalobce na území ČR žije již 21 let, má zde celou svoji rodinu, na území domovského státu nikoho nemá a nemá se kam vrátit.

6. Skutečnost, že žalobce využil možnosti tlumočnicka mu nelze klást k tíži, žalobce v běžném životě český jazyk ovládá, nicméně před správním orgánem si nevěřil, že by všemu porozuměl, proto využil práva na tlumočnicka. Skutečnost, že byl v minulosti odsouzen, nelze klást taktéž k jeho tíži, neboť by se jednalo o dvojí trestání, jelikož si svůj trest odpykal. Správní orgány měly dostatečně taktéž zohlednit to, že se žalobce dobrovolně dostavil ke správnímu orgánu a měl ochotu řešit své nelegální postavení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považoval za podrobné, přezkoumatelné a podložené relevantními podklady. Žalobní námitky jsou pouze zopakováním námitek odvolacích, nijak nereagují na obsah druhostupňového rozhodnutí.
8. K námitce špatného zdravotního stavu žalovaný uvedl, že popis zdravotního stavu v žalobě je oproti původní výpovědi žalobce zkreslen a dramatizován. Žádost o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí byla podána až po uplynutí této lhůty, proto ji nebylo možné prodloužit. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze spisu a napadeného rozhodnutí vyplynulo, že dne 8. 5. 2023 se účastník řízení dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a písemně požádal o udělení mezinárodní ochrany. Ke své totožnosti předložil cestovní doklad, jehož platnost skončila dne 11. 3. 2023. Lustrací v příslušných evidencích správní orgán zjistil, že účastník již o udělení mezinárodní ochrany jednou žádal, přičemž řízení bylo ukončeno odmítnutím kasační stížnosti, které nabylo právní moci dne 27. 1. 2023. Dále bylo zjištěno, že účastník pobývá na území bez platného oprávnění k pobytu. Správní orgán dne 12. 5. 2023 zahájil správní řízení ve věci správního vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. Účastník požádal o ustanovení tlumočnicka, neboť česky nerozumí slovem ani písmem.
10. Součástí spisu je listina ev. č. X vydaná Ministerstvem vnitra o strpění cizince, podle které je účastník strpěn na území po dobu řízení o jím podané kasační stížnosti proti rozhodnutí ve věci neudělení mezinárodní ochrany, a to od 9. 11. 2022 do 9. 5. 2023. Účastník řízení byl touto listinou současně poučen, že bez ohledu na uvedenou dobu zaniká toto strpění dnem nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o podané kasační stížnosti nebo nepřiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti, pokud jej neměla ze zákona.
11. Ve spise je založen výpis z azylové evidence, podle kterého byla žádost účastníka o mezinárodní ochranu zamítnuta dne 23. 5. 2022, účastník řízení proti tomuto rozhodnutí

brojil žalobou i kasační stížností, avšak neúspěšně, přičemž rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nabylo právní moci dne 27. 1. 2023.

12. Dne 12. 5. 2023 provedl správní orgán s cizincem výslech účastníka řízení za účasti tlumočníka. Při výslechu účastník uvedl, že je svobodný a bezdětný. Z Vietnamu odjel poprvé v roce 2002 za účelem sloučení rodiny s rodiči, kteří v té době již pobývali v ČR a měli zde trvalý pobyt. Celou dobu svého pobytu v ČR žalobce pracoval v bistro. Jelikož byl odsouzený za trestnou činnost, přišel o pobyt v ČR a po propuštění z věznice v roce 2022 poprvé požádal o azyl. Žalobce měl advokáta, ale ten jej o ukončení řízení neinformoval. V listopadu roku 2022 svému advokátovi zavolal, ten mu řekl, že podal odvolání. V březnu roku 2023 byl účastník na operaci v nemocnici a až v dubnu roku 2023 kontaktoval advokáta, který mu řekl, že mu ukončili azylové řízení a má jít znovu požádat o azyl. Do té doby mu advokát sám nevolal. To, že mu skončila platnost cestovního dokladu, účastník nevěděl, protože jeho platnost nekontroloval. Do Vietnamu se podle svých slov nemůže vrátit, protože tam již nikoho nemá a všichni jeho příbuzní žijí v ČR, což označil i za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu. K legalizaci svého pobytu podal žádost o azyl. Skutečností, že na území pobývá nelegálně, si byl vědom od toho dne, kdy kontaktoval svého advokáta, který mu oznámil, že azylové řízení skončilo. Účastník si nebyl vědom, že mu za jeho pobyt bez platného oprávnění k pobytu může být vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. Na území ČR se nenachází osoba, vůči níž má účastník vyživovací povinnost nebo ji má v péči, nebo osoba, kvůli které by skončení jeho pobytu bylo z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života nepřiměřené, nesdílí s občanem EU společnou domácnost, na území nemá žádné sportovní, kulturní nebo společenské vazby. V ČR pobývá na adrese v Šumperku, v domě, který vlastní jeho příbuzní. Bydlí zde se svou matkou, otec zemřel v roce 2016. Podle účastníka jeho matka hlídá děti a na svůj věk je vcelku zdravá, starat se o ni nemusí. Účastník disponuje finančními prostředky k dalšímu pobytu nebo vycestování z území ČR. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se cítí zdravý, v březnu prodělal operaci štítné žlázy, chodí pravidelně na kontrolu k lékaři a bere léky. V ČR nevlastní žádný majetek, ani zde nemá žádné pohledávky nebo závazky. Účastník byl odsouzen za pěstování marihuany, ve věznici strávil 5 let a propuštěn byl v březnu roku 2022.
13. Správní orgán I. stupně si v souladu s ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžádal závazné stanovisko, zda je vycestování účastníka řízení do jeho domovské země možné. Podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ev. č. ZS55962 je vycestování účastníka do Vietnamu možné.
14. Dne 12. 5. 2023 byla účastníku předána výzva k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, k čemuž byla poskytnuta lhůta od 16. 5. 2023 do 21. 5. 2023. Účastník svého práva nevyužil. Dne 24. 5. 2023 byla správnímu orgánu I. stupně doručena plná moc, kterou účastník řízení zmocnil ke svému zastupování advokáta, který současně požádal o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Zmocněný zástupce účastníka řízení uvedl, že je nutné, aby měl možnost seznámit se se spisovým materiálem, a vzhledem k tomu, že poskytnutá lhůta skončila již 21. 5. 2023, požádal o její prodloužení do 31. 5. 2023. Dne 24. 5. 2023 zaslal správní orgán I. stupně zástupci odpověď, ve které uvedl, že poskytnutá lhůta řádně proběhla a nebude prodloužena. Současně jej ovšem informoval, že nadále může do spisu nahlédnout v Příjímacím středisku cizinců Zastávka. Účastník ani jeho zástupce se ani

tak ke správnímu orgánu nedostavili a správnímu orgánu I. stupně nebylo do vydání rozhodnutí doručeno ani žádné vyjádření.

15. Prvostupňové rozhodnutí vychází ze skutečnosti, že účastník pobýval na území ČR ode dne 28. 2. 2023 do dne 8. 5. 2023 bez oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, a v době od 12. 3. 2023 do dne 8. 5. 2023 bez platného cestovního dokladu. Tímto jednáním porušil povinnost z ustanovení § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, neboť cizinec je povinen pobývat na území ČR s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, není-li stanoveno jinak.
16. V odvolání účastník namítl, že prvostupňové rozhodnutí je nezákonné, nepřezkoumatelné, ledabylé a neindividualizované, jelikož správní orgán zcela pominul posuzování důvodů, které mu bránily v dostavení se ke správnímu orgánu v dřívější době, neboť měl za to, že v ČR pobývá legálně na základě „strpění na kasační stížnost“, které měl platné až do 9. 5. 2023, a dalším důvodem byl jeho zdravotní stav, kdy byl v březnu hospitalizován a podstoupil operaci štítné žlázy, a do současné doby chodí na kontroly, jak vyplývá z lékařské zprávy, kterou přiložil k doplnění odvolání. Podle účastníka dále správní orgán I. stupně pochybil, když neprodloužil lhůtu pro seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, čímž bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Správní orgán I. stupně též postupoval podle nesprávného ustanovení zákona o pobytu cizinců, mělo být postupováno podle ust. § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců, neboť na jeho případ toto ustanovení přesně dopadá. Správní orgán I. stupně nezávažil možnost překvalifikování řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnost opustit území podle ust. § 50a zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. K překvalifikování řízení mělo podle názoru účastníka dojít, protože na území ČR pobývá 21 let a žije zde se svou matkou. Správní orgán I. stupně řádně nezjistil dobu neoprávněného pobytu. Účastník odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-37, a ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-34. Správní orgán I. stupně způsobil nepřezkoumatelnost rozhodnutí, když „absentoval“ na zjištění veškerých hledisek k posouzení přiměřenosti dopadů k jeho osobě i k osobě jeho matky. V odvolání účastník napadl také obsah závazného stanoviska o možnosti vycestování do Vietnamu ze dne 12. 5. 2023, které se dostatečně nevěnuje skutečnosti, že byl účastník řízení hospitalizován a do současné doby musí docházet na kontroly.
17. Vzhledem ke skutečnosti, že odvoláním byl napaden i obsah závazného stanoviska, požádal odvolací orgán v souladu s ust. § 149 odst. 7 správního řádu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného, tedy ministra vnitra. Odvolací orgán poté rozšířil spisový materiál o nové závazné stanovisko ze dne 24. 8. 2023, č. j. MV-124095-2/OAM-2023, a před vydáním rozhodnutí umožnil účastníku se s ním seznámit, vyjádřit se k němu a případně navrhnout další doplnění. Tohoto právo nebylo využito.
18. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že účastník se vytýkaného jednání bezesporu dopustil, neboť od skončení strpění jeho pobytu na území podle ust. § 78b odst. 5 zákona o azylu a po uplynutí 30 denní lhůty uvedené v ust. § 54 odst. 2 zákona o azylu, tj. od 28. 2. 2023 až do 8. 5. 2023, kdy podal další žádost o udělení mezinárodní ochrany, se na území zdržoval bez platného víza nebo oprávnění k pobytu. Od 12. 3. 2023 také na území pobývá bez platného cestovního dokladu.

19. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně vycházel z náležitě zjištěného stavu věci, který spočívá v neoprávněném pobytu účastníka na území ČR bez pobytového oprávnění a bez platného cestovního dokladu. Správní orgán I. stupně vycházel z podkladů relevantních pro posouzení věci, a to konkrétně z fyzického pobytu účastníka řízení na území, jeho neplatného cestovního dokladu, protokolu o výsledku účastníka řízení, závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 12. 5. 2023 a záznamů vedených v úředních evidencích a informačních systémech. Jestliže účastník namítal, že správní orgán ve svém rozhodnutí nezohlednil jeho údajnou nevědomost o neoprávněném pobytu, nelze toto správnímu orgánu vyčítat, jelikož je to primárně cizinec pobývajícím na území ČR, kdo se musí zajímat o to, aby měl své pobytové záležitosti vyřízeny v souladu s právními předpisy. Účastník svou pasivitou prokázal, že dodržování zákonů ČR pro něj má jen malý význam, kdy naprosto rezignoval na zájem o svou žádost o udělení mezinárodní ochrany a rozhodnutí správního orgánu a potažmo soudů naprosto ignoroval. Účastník sice namítal, že byl v předmětné době hospitalizován, nicméně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti nabylo právní moci dne 27. 1. 2023 a operaci štítné žlázy se podrobil až dne 13. 3. 2023. Je tedy zřejmé, že pokud by účastník řízení vyvinul alespoň nějakou snahu o zjištění stavu žádosti, potažmo kasační stížnosti, mohl by jednoduše předejít nelegálnímu pobytu. Není povinností správního orgánu I. stupně zkoumat, zda si jsou cizinci vědomí svého nelegálního pobytu, případně zjišťovat důvody pro tuto nevědomost, neboť zákon o pobytu cizinců jim stanovuje povinnost pobývat na území pouze s platným pobytovým oprávněním.
20. Účastník žádným relevantním způsobem ani nevysvětlil, proč na území pobývá bez platného cestovního dokladu. K této skutečnosti pouze u výsledku uvedl, že jeho platnost nekontroloval, což dokazuje, že účastník řízení o dodržování právních předpisů ČR nejeví žádný zájem. Skutečnost, že na území pobývá bez platného cestovního dokladu, navíc zcela jistě nelze obhájit nevědomostí o výsledku řízení o udělení mezinárodní ochrany či zdravotním stavem. Ke svému zdravotnímu stavu se účastník řízení navíc při výsledku vyjádřil v tom smyslu, že se cítí zdravý i přesto, že prodělal operaci štítné žlázy, chodí na kontroly a bere léky. Z napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že správní orgán I. stupně vzal zdravotní stav účastníka řízení v potaz, nicméně v souladu s výpovědí neshledal, že by představoval překážku pro uložení správního vyhoštění. Lékařskou zprávu účastník předložil až k doplnění odvolání, a nelze tedy ani vyčítat správnímu orgánu I. stupně, že se k ní podrobně nevyjádřil. Z jejího obsahu navíc nevyplývá, že by účastník řízení byl vzhledem k zdravotnímu stavu odkázán na péči jiné osoby, nebo že by jeho zdravotní stav znemožňoval vycestování.
21. Podle lékařské zprávy, která byla odvolacímu orgánu doručena dne 12. 7. 2023, byl účastník objednaný na kontrolu u lékaře dne 5. 6. 2023. Odvolací orgán má za to, že onemocnění štítné žlázy je poměrně běžnou chorobou, s jejímiž následky se může účastník řízení vypořádat ve své domovské zemi.
22. Žalovaný dále uvedl, že zástupce o prodloužení stanovené lhůty požádal až po jejím uplynutí, přitom prodloužit je možno jedinečně takovou lhůtu, která dosud neuplynula. Z povahy věci nelze prodloužit lhůtu, která již uplynula, k čemuž lze dodat, že samotné uplynutí lhůty účastníku řízení nebránilo v provedení požadovaného úkonu, neboť možnost nahlížet do spisu a seznamovat se s jeho obsahem je právo účastníka řízení, které mu svědčí po celou dobu správního řízení, i po nabytí právní moci předmětného

rozhodnutí, jak vyplývá z ust. § 38 odst. 1 správního řádu. Účastník byl o této možnosti poučen v rámci oznámení o zahájení správního řízení a opětovně vyrozuměn v odpovědi dne 24. 5. 2023. Zástupce navíc požádal o prodloužení lhůty do 31. 5. 2023, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 1. 6. 2023, správní orgán I. stupně tak jeho požadavku de facto vyhověl, byť formálně tak neučinil. Lze tedy uzavřít, že žádné procesní právo účastníka řízení zkráceno nebylo. Není pochybením správního orgánu, že účastník nevyvinul žádnou procesní aktivitu a svého práva nevyužil.

23. Účastník se dále dožadoval postupu podle ust. § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců, nebo měl správní orgán zvážit možnost překvalifikování řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území podle ust. § 50a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný zdůraznil, že ustanovení § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nepřipouští správní uvážení a jednoznačně stanovuje podmínky, za kterých je nutné uložit cizinci správní vyhoštění. Pouze pokud by v řízení policie dospěla k závěru, že důsledkem správního vyhoštění by byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, rozhodnutí o správním vyhoštění nevydá (ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a řízení překvalifikuje na řízení o povinnosti opustit území (ust. § 118 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Účastníkem řízení naznačený postup je tedy v rozporu se zákonem. Postup, kdy by nejprve došlo k zahájení řízení o povinnosti opustit území, a až v případě zjištění závažného porušení zákona k překvalifikování na řízení o správním vyhoštění, je chybný a nemá oporu v zákoně. Správní orgán I. stupně byl povinen vydat rozhodnutí o správním vyhoštění, když v řízení byly prokázány důvody pro jeho vydání.
24. K posouzení přiměřenosti žalovaný uvedl, že účastník sice na území pobývá 21 let a žije v domě se svou matkou, nicméně při výslechu sám uvedl, že v ČR nemá navázány žádné vazby, nenachází se zde žádné osoby, o které by musel pečovat, nebo osoby, kvůli kterým by skončení jeho pobytu bylo z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života nepřiměřené. Účastník se také za 21 let pobytu v ČR nenaučil řádně český jazyk, jak vyplývá ze skutečnosti, že celé řízení bylo vedeno za účasti tlumočníka do vietnamského jazyka, a na území se dopustil závažné trestné činnosti, za kterou byl odsouzen k trestu odnětí svobody. V případě účastníka tedy nelze hovořit o jeho integraci do české společnosti, neboť k tomu neprojevil žádnou snahu a současně opakovaně prokázal, že odmítá dodržovat právní předpisy ČR.
25. Nejvyšší správní soud pak ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, uvedl, že při posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců není nutné, aby v rozhodnutí byla jednotlivá kritéria tohoto ustanovení vyjmenována. Správní orgán nemusí všech jedenáct kritérií v rozhodnutí výslovně vyjmenovávat. Je však třeba trvat na požadavku, aby z rozhodnutí bylo zřejmé, že ve vztahu k nim činil skutková zjištění a posuzoval je. To na druhou stranu neznámá, že by bylo třeba u některých kritérií předjímat jejich případný dopad na rozhodnutí. Správní orgán postupoval plně v souladu s ust. § 119a odst. 2 ve spojení s ust. 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť se na stranách 4 a 5 napadeného rozhodnutí řádně zabýval závažností a druhem protiprávního jednání účastníka řízení, délkou jeho pobytu na území, povahou a pevností rodinných vztahů, jeho ekonomickými, společenskými a kulturními vazbami a intenzitou vazeb k jeho domovskému státu. Je pravdou, že výslovně nezmínil jeho zdravotní stav a věk, nicméně z obsahu rozhodnutí je zřejmé, že i tyto okolnosti vzal při svém rozhodování v potaz, vycházel ovšem především z

vyjádření účastníka řízení, který uvedl, že se i přes operaci štítné žlázy cítí zdrav. V souladu s výše citovaným rozsudkem tedy nebylo povinností znovu uvádět hodnocení tohoto aspektu života účastníka řízení, když ani on sám mu nepřikládal zvláštní váhu.

26. Podle věty druhé ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je navíc účastník řízení povinen poskytnout veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí, a není tedy chybou správního orgánu I. stupně, pokud hodnotil pouze ty okolnosti jeho soukromého a rodinného života, které mu účastník řízení sdělil. Správní orgán I. stupně není oprávněn ani povinen další skutečnosti týkající se soukromého a rodinného života za účastníka řízení domýšlet. Účastník řízení navíc ani v podaném odvolání neuvedl, v čem spočívá nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života (vyjma délky pobytu a soužití s matkou).
27. Žalovaný neshledal nepřiměřenou délku doby, po kterou nelze účastníku řízení umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Rozhodnutí je v tomto směru odůvodněné dostatečně (konkrétně na str. 4 napadeného rozhodnutí). Správní orgán I. stupně v rozhodnutí uvedl, že spatřuje závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tom, že na území pobýval bez platného cestovního dokladu a bez oprávnění k pobytu, a současně vzal v potaz jeho vazby navázané na území a rozhodl o stanovení doby zákazu vstupu do členských států Evropské unie v délce 1 roku, tedy při dolní hranici maximální možné doby. Doba, po kterou není možné umožnit účastníku řízení vstup a pobyt na území členských států Evropské unie, je přiměřená a v napadeném rozhodnutí byla přezkoumatelným způsobem odůvodněna.
28. Dne 24. 8. 2023 vydal ministr vnitra závazné stanovisko, ve kterém potvrdil obsah závazného stanoviska ze dne 12. 5. 2023 a konstatoval, že vycestování účastníka řízení do Vietnamu je možné. Ministr vnitra si pro posouzení námitek vůči obsahu závazného stanoviska obstaral informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, konkrétně vycházel z Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 14. 6. 2023. Ministr vnitra uvedl, že účastník řízení je dospělou, plně právně způsobilou a práceschopnou osobou, která netrpí žádnými vážnými zdravotními problémy. Účastník sám neuvedl, že by měl ve Vietnamu jakékoliv problémy s tamními státními orgány, či že by mu mělo hrozit něco konkrétního ze strany státních orgánů či bezpečnostních složek, tím méně na úrovni mučení či nelidského a ponižujícího zacházení. Zdravotní stav účastníka řízení pak ministr vnitra vyhodnotil tak, že jeho hospitalizace, ani skutečnost, že musí docházet na kontroly, nelze považovat za důvod vyjmenovaný v ust. § 179 zákona o pobytu cizinců. Podle ministra vnitra nelze ze sdělení účastníka řízení ani z předložené lékařské zprávy učinit závěr, že by jeho zdravotní stav vyžadoval jakoukoliv vysoce specializovanou zdravotní péči. Žalovaný dodal, že účastník ve svých vyjádřeních vůbec nezminil, že by mu ve Vietnamu hrozilo jakékoliv nebezpečí, onemocnění štítné žlázy mu ve vycestování žádným způsobem nebrání a z operace se může zotavit ve své domovské zemi.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalovaný souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobce se na výzvu soudu ve stanovené době

nevyjádřil. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

30. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn.
31. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
32. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nelze rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení § 119 vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Ustanovení § 174a stejného zákona pak stanoví, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
33. Podle § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci staršímu 15 let, který nevyužil možnosti dobrovolného návratu podle zákona o azylu, jestliže nevystoupal po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany nebo po ukončení poskytování mezinárodní ochrany ve lhůtě uvedené ve výjezdním příkazu nebo ve lhůtě 30 dnů, nebyl-li cizinci výjezdní příkaz udělen.
34. Pokud bylo namítáno, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, této námitce nelze přisvědčit. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Žalobce podal odvolání, žalovaný všechny odvolací námitky podrobně vypořádal.
35. Žalobce namítal, že žalovaný se zcela nedostatečně vypořádal s nepřiměřeností vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života.
36. Rozhodnutí o správním vyhoštění je přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem společnosti na dodržování právních předpisů na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015-38, publ. pod 3393/2016 Sb. NSS, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Nunez proti Norsku, 28. 6.

- 2011, stížnost č. 55597/09; či rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, 3. 10. 2014, stížnost č. 12738/10, rozsudek velkého senátu ve věci Ünner proti Nizozemsku, ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 1 Azs 140/2014-42, ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 Azs 174/2014-41, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013-43 atp.).
37. Správní orgán I. stupně vycházel při posuzování přiměřenosti z délky neoprávněného pobytu a pobytu bez platného cestovního dokladu, hodnotil, že žalobce ve Vietnamu již nemá rodinu, přicestoval do ČR v roce 2002. Bydlí zde s matkou, která je samostatná a pracuje. Žalobce nesdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie, ani není rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Nemá zde žádné kulturní, ekonomické, sportovní a společenské vazby, žalobce neuvedl žádné nebezpečí, které by mu mohlo ve vlasti hrozit.
38. Žalovaný doplnil, že nebylo nutné zohlednit údajnou nevědomost o neoprávněném pobytu, jelikož je to primárně cizinec pobývajícím na území ČR, kdo se musí zajímat o to, aby měl své pobytové záležitosti vyřízeny v souladu s právními předpisy. Žalobce podle žalovaného svou pasivitou prokázal, že dodržování zákonů ČR pro něj má jen malý význam, kdy se nezajímal o výsledek své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, rozhodnutí správního orgánu a potažmo soudů naprosto ignoroval. Žalobce měl být v předmětné době hospitalizován, nicméně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasací stížnosti nabylo právní mocí dne 27. 1. 2023 a operaci štítné žlázy se podrobil až dne 13. 3. 2023, žalobci tak nic nebránilo předejít nelegálnímu pobytu. Ke svému zdravotnímu stavu navíc účastník při výslechu uvedl, že se cítí zdravý i přesto, že prodělal operaci štítné žlázy, chodí na kontroly a bere léky. Správní orgán I. stupně vzal zdravotní stav účastníka řízení v potaz, nicméně v souladu s výpovědí neshledal, že by představoval překážku pro uložení správního vyhoštění. Z obsahu předložené lékařské nevyplývá, že by účastník řízení byl vzhledem k zdravotnímu stavu odkázán na péči jiné osoby, nebo že by jeho zdravotní stav znemožňoval vycestování. Onemocnění štítné žlázy je dle žalovaného poměrně běžnou chorobou, s jejímiž následky se může účastník řízení vypořádat ve své domovské zemi. Žalobce pak nekontroloval platnost cestovního dokladu, což naznačuje nezájem o dodržování právních předpisů. Žalovaný též hodnotil délku pobytu na území a soužití s matkou, hodnotil také výpověď podle které žalobce v ČR nemá navázány žádné vazby, nenachází se zde žádné osoby, o které by musel pečovat, nebo osoby, kvůli kterým by skončení jeho pobytu bylo z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života nepřiměřené, žalobce se nenaučil český jazyk, též se dopustil na území ČR závažné trestné činnosti, za kterou byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, v jeho případě tedy nelze hovořit o jeho integraci do české společnosti, neboť k tomu neprojevil žádnou snahu a současně opakovaně prokázal, že odmítá dodržovat právní předpisy ČR.
39. Soud k tomuto hodnocení nemá výhrad. Pokud žalobce měl za to, že v rámci hodnocení přiměřenosti není možné posuzovat znalost jazyka, soud s tímto názorem nesouhlasí, neboť z této skutečnosti lze činit relevantní závěry ohledně míry integrace cizince na území ČR. Tvzení žalobce v žalobě, že český jazyk ovládá, neodpovídá správnímu spisu, žalobce se zohlednění znalosti českého jazyka nedomáhal ani v podaném odvolání, tato skutečnost nebyla nijak doložena. Zároveň je zřejmé, že správní orgány tento aspekt hodnotily pouze jako jeden z mnoha, neopomenuly též ostatní relevantní skutečnosti.

40. Správní orgány nepochybily ani pokud při hodnocení přiměřenosti zohlednily též trestnou činnost žalobce. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce strávil ve výkonu trestu pět let, a to za trestnou činnost spojenou s pěstováním marihuany. Nejde přitom o porušení zásady zákazu dvojího trestání. K této problematice srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017-26. Správní vyhoštění je zákonem definováno jako ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Správní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Uvedený zákaz pobytu není sankcí, ale preventivním správním opatřením, který nesleduje represivní účel. Ke zcela shodným závěrům dospěl i Evropský soud pro lidská práva ve věci Maaouia proti Francii (RoESLP 2000, 6; 267), kde výslovně uvedl, že rozhodnutí týkající se vstupu, pobytu a vyhoštění cizinců nedávají vzniknout sporu o občanská práva nebo závazky stěžovatele ani v nich nejde o oprávněnost trestního obvinění proti němu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
41. Správním orgánům je dále v žalobě vyčítáno, že nepřihlédly ke skutečnosti, že se žalobce dobrovolně dostavil ke správnímu orgánu. Soud konstatuje, že toto skutečně nebylo výslovně hodnoceno při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, nicméně žalobce se výslovně zohlednění tohoto aspektu nedomáhal ani v podaném odvolání. Soud k tomuto konstatuje, že se žalobce dostavil ke správnímu orgánu po značné době nelegálního pobytu, a to za účelem podání další žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dle názoru soudu tato skutečnost (ve spojení s ostatními relevantními okolnostmi) není takové povahy a významu, aby mohla změnit závěr o přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce.
42. Soud považuje odůvodnění správních orgánů v otázce posouzení přiměřenosti zásahu za přesvědčivé a odpovídající obsahu spisu. Pokud bylo namítáno, že správní orgány nezjistily veškeré podstatné informace k posouzení přiměřenosti dopadů k osobě žalobce, nebylo upřesněno jaké, soud se tedy námitkou v tomto směru nemohl blíže zabývat.
43. Žalobci lze dát za pravdu ohledně teoretického výkladu k posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Správní orgány však neurčitý právní pojem v daném případě interpretovaly a aplikovaly správně.
44. Žalobce dále namítal, že mu bylo upřeno právo se seznámit s obsahem správního spisu. Žalovaný podrobně v napadeném rozhodnutí vysvětlil své důvody pro neprodloužení lhůty, zdůraznil, že zástupce požádal o prodloužení lhůty do 31. 5. 2023, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 1. 6. 2023, účastník i jeho zástupce však žádnou další procesní aktivitu nevyvinuli a svého práva nevyužili.
45. Podle § 36 odst. 3 věty první správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
46. Podle § 39 odst. 1 správního řádu správní orgán účastníkovi určí přiměřenou lhůtu k provedení úkonu, pokud ji nestanoví zákon a je-li toho zapotřebí. Určením lhůty nesmí

- být ohrožen účel řízení ani porušena rovnost účastníků. Usnesení o určení lhůty se oznamuje pouze tomu, komu je určena, popřípadě i tomu, jehož se jinak přímo dotýká.
47. Podle § 39 odst. 2 správního řádu lhůtu určenou správním orgánem může na žádost účastníka správní orgán za podmínek stanovených v odstavci 1 usnesením přiměřeně prodloužit.
  48. Účelem seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí je umožnit účastníku seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243, publ. pod č. 2073/2010 Sb. NSS).
  49. V rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„Smyslem procesního práva upraveného v § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníku k dispozici skutková zjištění správního orgánu, aby mohl případně poukázat na jejich nesprávnost nebo aby navrhl jejich doplnění. [...] Ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 Azs 170/2016 – 29, lze připomenout, že již v základním ustanovení pro řízení o žalobách proti správnímu rozhodnutí - § 65 odst. 1 s. ř. s. je stanoveno, že ochrana se účastníkům poskytuje vždy proti porušení konkrétního hmotného práva, k němuž může dojít i v důsledku porušení jejich procesních práv v předcházejícím řízení. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pak uvedené konkretizuje tak, že soud zruší správní rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.“*
  50. Na prodloužení lhůty, případně stanovení nové lhůty, není nárok, správní orgán jí nemusí vyhovět. Je přitom jen logické, že je výlučně věcí účastníka, který o prodloužení lhůty žádá, aby tvrdil důvody, o které svou žádost opírá, a doložil je. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o důvodnou žádost, přísluší správnímu orgánu. Jedná se o jeho zákonné diskreční oprávnění (ve vztahu k omluvám z ústních jednání srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2007, č. j. 4 As 4/2007-3, nebo ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008-41; závěry k diskrečnímu oprávnění správního orgánu jsou přiměřeně aplikovatelné i na nyní projednávanou věc).
  51. Vzhledem ke smyslu zákona se za důvodnou žádost o prodloužení lhůty (nejen k seznámení se s podklady rozhodnutí) bude považovat taková, která bude podepřena vážnými a prokázanými důvody, které skutečně znemožňují v určené lhůtě provést příslušné úkony. Těmito důvody mohou být např. prokázaná hospitalizace nebo jiné skutečnosti prokazatelně zamezující pohybu osoby, a tedy znemožňující dostavit se na místo daného úkonu (např. seznámení se s podklady rozhodnutí, nahlédnutí do správního spisu atd.). Není přitom povinností správního orgánu, aby zvláště žadatele o prodloužení lhůty vyzýval k doplnění této žádosti, popř. k prokázání v žádosti tvrzených skutečností.
  52. V projednávaném případě žalobce byl vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí výzvou ze dne 12. 5. 2023, lhůta byla stanovena do 21. 5. 2023. Zástupce žalobce převzal dne 17. 5. 2023 zastoupení a dne 23. 5. 2023 požádal o prodloužení lhůty. Dne 24. 5. 2023 zaslal správní orgán I. stupně zástupci odpověď, ve které uvedl, že poskytnutá lhůta řádně proběhla a nebude prodloužena. Současně jej ovšem informoval, že nadále může do spisu nahlédnout v Příjímacím středisku cizinců Zastávka. Účastník ani jeho zástupce se ke správnímu orgánu I. stupně nedostavili a správnímu orgánu I.

stupně nebylo do vydání rozhodnutí doručeno ani žádné vyjádření. Další možnost nahlédnout do spisu byla žalobci a jeho zástupci dána před rozhodnutím žalovaného jako správního orgánu II. stupně, ani této možnosti nebylo využito. Dále žalobce předložil jako doplnění podkladů v rámci podaného odvolání lékařskou zprávu, tento důkaz nebyl žalovaným odmítnut, žalovaný i z této listiny vycházel a i ve světle tohoto důkazu pak hodnotil přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.

53. Soud shledal, že postupem správních orgánů nebylo porušeno právo na spravedlivý proces. K argumentaci žalovaného o možnosti prodloužit lhůtu toliko do doby, než uplyne, lze konstatovat, že tomu tak je, nicméně správní orgán má možnost také stanovit lhůtu novou. Jinými slovy samotná skutečnost, že lhůta již uplynula, nebrání posouzení žádosti o prodloužení lhůty jako žádosti o stanovení lhůty nové. V projednávaném případě však nebylo nezbytné stanovit lhůtu novou. Předně je zřejmé, že právní zastoupení žalobce vzniklo již dne 17. 5. 2023, nebylo vysvětleno a doloženo, proč zástupce nemohl využít stanovené lhůty. Závěry týkající se omluv z účasti na ústním jednání v rámci správního či soudního řízení lze přitom přiměřeně aplikovat i na žádost o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2023, č. j. 2 Azs 64/2023-27). Omluva, resp. žádost o prodloužení lhůty či o stanovení nové lhůty, by tak měl být včasná, důvodná a doložená. V této souvislosti je nutno zvažovat i krátké lhůty pro vydání rozhodnutí, které měly správní orgány podle ust. § 169t odst. 11 zákona o pobytu cizinců, ve znění do 30. 6. 2023, tj. sedm dní ode dne zahájení řízení o správním vyhoštění. Pokud advokát převezme zastoupení v takto zalhůtovaném řízení, je nutno počítat obecně s kratšími lhůtami pro uplatnění práv účastníků a s přísnějším posuzováním požadavků na jejich prodloužení, od zástupců pak lze vyžadovat vyšší časovou flexibilitu.
54. Žalobce měl za to, že nemožnost se vyjádřit k podkladům k rozhodnutí ho zkrátila na právech, zároveň však není vůbec zřejmé, jak se postup správních orgánů měl negativně projevit ve sféře žalobce a v jeho právu na spravedlivý proces.
55. V rozsudku ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013-28, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že *„(b)yl-li účastník řízení zkrácen správním orgánem I. stupně na nějakém svém právu, je možné v odvolacím řízení tuto vadu odstranit, což vyplývá mj. z § 82 odst. 4 věty druhé správního řádu. Ten upravuje pravidlo pro uplatnění námitky, že odvolateli nebylo v řízení před správním orgánem I. stupně umožněno učinit nějaký úkon. Pro takový případ je odvolatel povinen učinit tento úkon spolu s odvoláním. Účelem uvedeného pravidla je odstranit v odvolacím řízení vadu, kterou je stíženo řízení před správním orgánem I. stupně.“*
56. Nejvyšší správní soud tak připouští, že s podklady pro vydání rozhodnutí se může účastník seznámit i v průběhu řízení o odvolání a též v době od doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně do uplynutí lhůty pro podání odvolání, a to nahlédnutím do spisu. S právem na seznámení se s podklady rozhodnutí úzce souvisí právo vyjádřit se k podkladům a navrhnout důkazní prostředky, tato svá práva mohl účastník uplatňovat i v řízení o odvolání, což také učinil. Měl-li by účastník za to, že byl zkrácen na svém právu vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí či právu navrhnout důkazní prostředky, měl tyto své návrhy učinit spolu s odvoláním proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, resp. i později v řízení o odvolání. Tento postup vychází ze zásady jednoty správního řízení od zahájení řízení až do jeho skončení pravomocným rozhodnutím.

57. Soud odkazuje též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40, kdy soud konstatoval, že rozhodnutí prvostupňové sice bylo vydáno, aniž bylo stěžovatelce oznámeno, že byly shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí, k nimž se může ještě před vydáním rozhodnutí vyjádřit. Tato vada byla nicméně odstraněna v průběhu řízení o rozkladu, v němž se stěžovatelka prostřednictvím svého zástupce seznámila s obsahem spisu. Zde městský soud konstatuje, že žalobce a jeho zástupce nevyužili ani možnost seznámení se se spisem v řízení před žalovaným jako odvolacím orgánem. Za této situace neměl postup správního orgánu prvostupňového vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce akcentuje rozdíl mezi nahlížením do spisu podle § 38 správního řádu a seznámením se s podklady pro vydání rozhodnutí podle ust. 36 odst. 3 správního řádu. Oběma způsoby je možné zjistit, z jakých podkladů správní orgán bude při svém rozhodování vycházet, avšak výzvou podle § 36 odst. 3 správního řádu signalizuje správní orgán účastníkům, že podklady má již shromážděné a že v brzké době vyjde k vydání rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, č. 303/2004 Sb. NSS). Z výzvy ze dne 12. 5. 2023 bylo přitom zástupci žalobce zřejmé, že podklady jsou již shromážděny, není pochybením správního orgánu, pokud považoval za této situace za dostačující upozornit zástupce žalobce na možnost nahlédnout do spisu.
58. Soud tak uzavírá, že správní orgány práva žalobce neporušily, natož takovým způsobem, aby to mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a tato námitka je tedy nedůvodná.
59. Žalobce se dále dožadoval postupu podle ust. § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení bylo do zákona o pobytu cizinců vloženo již novelou č. 427/2010 Sb., s účinností ke dni 1. 1. 2011. Podle důvodové zprávy: „*Rozhodnutí o povinnosti opustit území se bude vydávat i dalším kategoriím cizinců, kterým se dnes v podstatě nemusí vydávat rozhodnutí o správním vyhoštění. Vzhledem k tomu, že tyto kategorie cizinců se po splnění zákonných podmínek zajišťují (podle § 124b nebo § 129), doba k vycestování začne běžet po ukončení zajištění, pokud cizinec nebude dopraven na hraniční přechod k vycestování policií.*“ Důvodová zpráva tedy nijak blíže vazby k právní úpravě správního vyhoštění nevysvětluje.
60. Dle soudem dohledaných rozhodnutí krajských soudů správní orgán vydal rozhodnutí podle ust. § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců vždy v situaci, kdy se neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany v řádu několika dnů po uplynutí lhůty dostavil ke správnímu orgánu (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2023, č. j. 34 Az 36/2023-43, Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2023, č. j. 21 A 17/2023-30, Městského soudu v Praze ze dne 9. 5. 2023, č. j. 16 A 6/2022-37).
61. Dle názoru soudu není správný výklad žalobce, že každému neúspěšnému žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který nevycestuje ve lhůtě 30 dnů po pravomocném ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nutno uložit povinnost opustit území bez ohledu na délku jeho nelegálního pobytu. Soud má za to, že citované ustanovení má za cíl poskytnout určitou ochranu neúspěšným žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, pokud se jim nepodaří vycestovat bezprostředně po uplynutí této lhůty. Toto není však případ žalobce. Žalobce měl vycestovat nejpozději do 27. 2. 2023 (řízení o kasační stížnosti nabylo právní moci dne 27. 1. 2023), ke správnímu orgánu se dostavil až 8. 5. 2023, kdy opětovně požádal o udělení mezinárodní ochrany. Za situace, kdy

nebyly naplněny ani podmínky ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalovaný správně vydal rozhodnutí o správním vyhoštění.

62. Soud toliko upřesňuje k úvahám žalovaného o podmínkách možného překvalifikování řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnost opustit území (50a odst. 5 zákona o pobytu cizinců), že v případech kdy by se cizinec splňující podmínky § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců dostavil bezprostředně po uplynutí lhůty 30 dnů ke správnímu orgánu, bylo by možné zahájit rovnou řízení o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie.
63. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
64. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. listopadu 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně